

Foto: Susanne Jungman Westergren

Kirurgers vidareutbildning ligger Margareta Berg, ortopedkirurg och forskare, varmt om hjärtat.

»Med rätt pedagogik bör man kunna forma en ny kirurg mer effektivt«

Margareta Berg, ortopedkirurg och forskare, har ansvaret för att organisera de kliniska kurser som ges vid Kirurgiskt anatomiskt träningscentrum (KAT) i Göteborg, en resurs för träning och vidareutbildning av kirurger.

Vad är det speciella med KAT?

- Här får läkarstudenter och kirurger möjlighet att träna innan de opererar på verkliga patienter. Det nya är att även yrkesverksamma kirurger, som lämnat universitetet för länge sedan, nu kan komma tillbaka och få praktisk träning genom särskilt anordnade kurser under handledning av erkänd expertis. Träningsmomenten kan genomföras tack vare de människor som donerat sig till forskning efter sin död. Verksamheten är väl reglerad inom svensk lagstiftning, och vi är angelägna om att enbart acceptera svenska donatorer, så att denna lagstiftning säkert följs.

MARGARETA BERG

YRKE: Med dr, specialist i ortopedisk kirurgi, forskare.

ÅLDER: 62 år.

FAMILJ: Särbo.

BOR: I Göteborg.

AKTUELL: Ansvarig för att organisera de kliniska kurser som ges vid Kirurgiskt anatomiskt träningscentrum (KAT), en nyinvidg resurs för vidareutbildning av kirurger, i samarbete mellan Göteborgs universitet och Sahlgrenska universitetssjukhuset. Initiativtagare till projektet Surgicon (www.surgicon.org) - ett internationellt nätverk med målsättning att främja kirurgers vidareutbildning.

Att upprätthålla en god etik med respekt för varje donator är mycket viktigt, och vi brukar bli stilla och ägna några minuter åt ämnet i början av varje enskild kurs. Min uppgift är att värna om att kurserna på KAT håller en mycket hög kvalitet både ur kliniska och etiska aspekter.

Hur blev du engagerad i detta?

- Under alla mina snart 40 år inom ortopedin har jag brottats med tankar på hur man formar en ny kirurg. Jag tycker att det saknas en väl definierad struktur och plan för hur utbildningen ska ske. Framför allt saknas det vetenskaplig forskning på området som kan ge oss en kunskapsgrund att bygga på. Med rätt pedagogik bör man kunna forma en ny kirurg mer effektivt, på kortare tid än i dag. Fortfarande används medeltida metoder som »handledarlärning« men utan de gesäll-

brev som fanns redan på medeltiden - det vill säga utan momentet »examination« i form av praktiska prov. När jag fyllde 55 år bestämde jag mig för att ägna mina sista tio år i yrket åt kirurgers vidareutbildning. Jag skapade projektet Surgicon, som hittills hållit två internationella kongresser i ämnet »surgical training«. I våras startade jag en svensk gren av Surgicon.

Varför blev du ortopedkirurg?

- I min närmaste familj fanns en vuxen person med bipolär sjukdom, och detta gjorde att jag bestämde mig för att bli psykiater när jag gick i åttonde klass. Jag läste i Göteborg och höll fast vid beslutet ända fram till placeringen på ortopedkliniken på Östra sjukhuset i augusti 1979 under läkarutbildningen. Hantverket i operationssalen var så roligt att mitt beslut ändrades tvärt. Det kanske hör till saken att jag valde träslöjd i skolan och alltid har varit ganska händig. På fritiden har jag snickrat en hel del möbler och byggt två ytterdörrar från grunden.

Hur fortsatte din karriär?

- Efter specialistutbildningen i ortopedi på Östra sjukhuset stannade jag där i tolv år. 1992 fick jag som 35-åring en överläkartjänst vid Skene lasarett - fastän man på den tiden skulle vara över 50 år för att bli överläkare. Senare i livet jobbade jag under fyra år i Frankrike hos professor Pascal Boileau vid universitetssjukhuset i Nice. Jag ansvarade för forskningen och fick 2003 organisera en ny kongress i axelkirurgi: »Nice shoulder course«. Den kongressen hålls fortfarande vartannat år, med samma upplägg. En separat kurs under kongressen, axelkirurgi på avlidna, blev fulltecknad direkt och mina tankar om behovet av kirurgisk träning stärktes då. Problemet med bristande träningsmöjligheter visade sig vara internationellt, och det fick mig att driva frågan vidare när jag kom tillbaka hem till Sverige. Gabor Hont